

Sbírka zákonů

Republiky československé

Částka 38

Vydána dne 30. prosince 1958

Cena Kčs 1,50

O B S A H:

91. Vyhláška, kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců.

91

Vyhláška předsedy vlády

ze dne 28. prosince 1958,

kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců

Předseda vlády vyhlašuje podle § 63 odst. 1 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, připojené opatření Ústřední rady odborů ze dne 22. prosince 1958 o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců, vydané se souhlasem vlády Republiky československé.

Široký v. r.

Opatření Ústřední rady odborů

ze dne 22. prosince 1958

o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců

Ústřední rada odborů stanoví se souhlasem vlády Republiky československé podle § 63 odst. 1 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců (dále jen „zákon“):

Část první

Úvodní ustanovení

§ 1

Organizace a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců se upravuje podle zásady, že nemocenské pojištění spravují pracující sdružení v Revolučním odborovém hnutí a sami v něm rozhodují.

§ 2

Nemocenské pojištění zaměstnanců (dále jen „nemocenské pojištění“) se provádí v závodech a v orgánech Revolučního odborového hnutí.

§ 3

Prostředky určené k provádění nemocenského pojištění jsou ve státním socialistickém vlastnictví; příjmy a výdaje jsou součástí státních příjmů a výdajů.

§ 4

Kde se v tomto opatření mluví o zaměstnancích, rozumějí se tím pracovníci, na něž se vztahují předpisy o nemocenském pojištění zaměstnanců.

§ 5

(¹) Závodem se pro účely nemocenského pojištění rozumějí pracoviště, pro která se volí závodní výbor základní organizace odborového svazu (dále jen „závodní výbor“).

(2) Malým závodem se pro účely nemocenského pojištění rozumí pracoviště, pro které se závodní výbor nevolí a na jehož zaměstnance se přitom nevztahuje ani působnost jiného závodního výboru.

(3) Závody, popřípadě malými závody se rozumějí nejen podniky a závody výrobní a obchodní, nýbrž i úřady, soudy, zařízení státní správy, jiná zařízení, dobrovolné a jiné organizace, jakož i soukromá hospodářství a domácnosti.

§ 6

(1) V závodě se provádí, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak, nemocenské pojištění

- a) zaměstnanců závodu, ať pracují v závodě nebo na vysunutém pracovišti anebo byli vysláni na práci mimo závod,
- b) zaměstnanců závodu, kteří nevykonávají práci pro nemoc nebo z jiného důvodu, pokud pracovní poměr k závodu trvá,
- c) bývalých zaměstnanců závodu, pokud podle platných předpisů jsou ještě oprávněni požadovat dávky nemocenského pojištění ze svého pojištění v závodě,
- d) rodinných příslušníků zaměstnanců uvedených pod písm. a) až c) (§ 41 zákona).

(2) Nemocenské pojištění zaměstnanců malých závodů (§ 5 odst. 2) a jiných osob, jejichž pojištění nelze provádět v žádném závodě, se provádí v krajských odborových radách; při tom platí odchylky stanovené v části šesté.

Část druhá

Úkoly odborových orgánů při provádění nemocenského pojištění

§ 7

Odborové orgány v závodě

(1) Závodní výbor řídí provádění nemocenského pojištění v závodě a dbá, aby se provádělo podle platných předpisů v souladu se zájmy pracujících i výroby a aby s jeho prostředky se řádně hospodařilo. Při plnění svých

úkolů se opírá o nejširší spolupráci zaměstnanců závodu. Závodní výbor odpovídá vyšším odborovým orgánům za provádění nemocenského pojištění v závodě.

(2) O dávkách nemocenského pojištění (§ 11 zákona) pro zaměstnance závodu rozhoduje jako orgán závodního výboru komise národního pojištění, popřípadě dílenská komise národního pojištění; není-li komise zřízena, rozhoduje o dávkách závodní (dílenský) výbor.

(3) Pomocníky závodního výboru a komise (dílenských komisí) národního pojištění v závodě jsou důvěrníci národního pojištění.

(4) Výdaje závodního výboru a jeho orgánů (důvěrníků) spojené s prováděním nemocenského pojištění v závodě hradí závodní výbor ze svých vlastních prostředků.

Vyšší orgány odborových svazů

§ 8

(1) Krajský výbor odborového svazu, popřípadě orgán podle stanov odborového svazu jemu na roveň postavený (dále jen „krajský výbor odborového svazu“) v oboru nemocenského pojištění

- a) řídí a kontroluje činnost závodních výborů spadajících do jeho působnosti,
- b) rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím v dávkových věcech (§ 40).

(2) Krajský výbor odborového svazu může provádění některých úkolů vyplývajících z ustanovení odstavce 1 písm. a) svěřit okresním výborům svého odborového svazu; tuto jejich činnost pak i řídí a kontroluje.

§ 9

(1) Ústřední výbor odborového svazu řídí a kontroluje politickovýchovnou práci nižších orgánů svého odborového svazu při provádění nemocenského pojištění a činnost odborových orgánů v oboru podpůrných fondů v závodech, jejichž zaměstnance sdružuje, a projednává otázky nemocenského pojištění z hlediska potřeb a problémů svého odborového svazu.

(2) Ústřední výbor odborového svazu dbá, aby ústřední úřady, popřípadě jiné orgány nadřízené závodům spadajícím do oboru působnosti odborového svazu zajišťovaly řádné plnění úkolů spojených s prováděním nemocenského pojištění, jež náležejí závodům, vydávaly potřebné pokyny pro hospodářské orgány a odstraňovaly zjištěné závady.

(3) Slovenský výbor odborového svazu zajišťuje na Slovensku plnění úkolů uvedených v předchozích odstavcích; při tom se řídí usneseními ústředního výboru odborového svazu.

§ 10

Krajská odborová rada

(1) Krajská odborová rada řídí a organizuje v kraji nemocenské pojištění a kontroluje jeho provádění.

(2) Krajská odborová rada rozhoduje podle ustanovení části páté

a) v dávkových věcech nemocenského pojištění o odvoláních proti rozhodnutím krajských výborů odborových svazů, a to s konečnou platností,

b) o jiných věcech nemocenského pojištění.

(3) Krajská odborová rada provádí v kraji správu nemocenského pojištění a zajišťuje v oboru nemocenského pojištění jednotný výklad platných předpisů a jednotnou praxi v souladu s těmito předpisy a s pokyny Ústřední rady odborů. Při tom zejména

a) vede rejstřík závodů (§ 13),

b) vybírá, předpisuje a vymáhá pojistné a penále,

c) předpisuje závodům přírážku k pojistnému (§ 27), vybírá a vymáhá ji,

d) zjišťuje a vymáhá náhradu dávek nemocenského pojištění podle druhé části zákona č. 58/1956 Sb. a náhradu jiných škod vzniklých při provádění nemocenského pojištění,

e) spravuje prostředky nemocenského pojištění, kontroluje hospodaření s nimi, na základě zjištěných závad předpisuje závodům částky, o něž tyto prostředky byly zkráceny, a vymáhá je na nich,

f) zaujímá závazné stanovisko v případech, v nichž závod pozastavil výplatu dávky (§ 16 odst. 2),

g) vede účetní evidenci nemocenského pojištění a sestavuje předepsané účetní výkazy,

h) připravuje podklady pro sestavení rozpočtu nemocenského pojištění a kontroluje jeho plnění.

(4) Krajská odborová rada provádí nemocenské pojištění zaměstnanců malých závodů podle bližších ustanovení částí šesté.

(5) Na území hlavního města Prahy plní úkoly uvedené v předchozích odstavcích Pražská odborová rada. Kde se v jiných ustanoveních upravujících nemocenské pojištění mluví o krajské odborové radě, rozumí se tím též Pražská odborová rada.

(6) Ve věcech nemocenského pojištění je krajská odborová rada příslušná pro všechny závody a malé závody, které mají sídlo v obvodu její působnosti.

(7) K zajištění úkolů uvedených v předchozích odstavcích se v krajské odborové radě zřizuje krajská správa nemocenského pojištění.

§ 11

Vrcholný orgán nemocenského pojištění

(1) Vrcholným orgánem nemocenského pojištění je Ústřední rada odborů. Má při tom zejména tyto úkoly:

a) řídí, organizuje a spravuje nemocenské pojištění a kontroluje jeho provádění,

b) vydává předpisy, směrnice a instrukce ve věcech nemocenského pojištění a podpůrných fondů v závodech a stanoví jejich závazný výklad,

c) projednává spolu s ministerstvem zdravotnictví zásady a plán lázeňské péče, organizuje rozdělování poukazů odborovým orgánům a provádí kontrolu lázeňské péče poskytované zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům,

- d) projednává s ústředními úřady a orgány zásadní otázky provádění nemocenského pojištění v závodech,
- e) spravuje prostředky nemocenského pojištění a provádí rozbor a kontrolu hospodaření s nimi,
- f) řídí a organizuje účetní evidenci nemocenského pojištění a sestavuje výkazy nemocenského pojištění,
- g) sestavuje návrhy výhledových (dlouhodobých) plánů nemocenského pojištění,
- h) sestavuje každoročně návrh souborného rozpočtu nemocenského pojištění a kontroluje plnění tohoto rozpočtu, řídí a organizuje rozpočtovou činnost nemocenského pojištění,
- ch) vystupuje ve věcech nemocenského pojištění v mezinárodním styku a v mezinárodních organizacích.

(2) Na Slovensku vykonává úkoly uvedené v odstavci 1, pokud nejde o úkoly celostátní povahy, Slovenská odborová rada, a to v soulasu s usneseními Ústřední rady odborů.

(3) Práce spojené s úkoly uvedenými v odstavci 1 vykonává v Ústřední radě odborů Ústřední správa nemocenského pojištění a ve Slovenské odborové radě Slovenská správa nemocenského pojištění.

Část třetí

Úkoly závodu při provádění nemocenského pojištění

§ 12

Úkoly závodu a odpovědnost jeho vedení

(1) Administrativní úkoly spojené s prováděním nemocenského pojištění v závodech a s hospodařením jeho prostředky včetně výplaty peněžitých dávek obstarává závod (§ 5 odst. 1).

(2) Při plnění svých úkolů podle odstavce 1 je závod povinen pečovat o prostředky nemocenského pojištění stejně jako o prostředky vlastní.

(3) Vedoucí závodu je osobně odpovědný za plnění úkolů uvedených v předchozích odstavcích.

(4) Náklady vzniklé závodu při obstarávání úkolů pro nemocenské pojištění jsou součástí vlastních nákladů závodu a neposkytuje se za ně náhrada z prostředků nemocenského pojištění.

(5) Závod je povinen nahradit škodu, kterou způsobil státu (nemocenskému pojištění) porušením nebo zanedbáním povinností stanovených v této části opatření nebo jiným svým nesprávným postupem.

(6) Nemá-li závod podle organizačních předpisů, které pro něj platí, potřebná oprávnění, aby mohl plnit úkoly pro nemocenské pojištění, plní je za něj organizační složka, která je k tomu povolána podle příslušných předpisů; při tom pro tuto složku a pro jejího vedoucího platí obdobně ustanovení předchozích odstavců.

§ 13

Rejstřík závodů, ve kterých se provádí pojištění

(1) Závod je povinen se přihlásit na předepsaném tiskopise k zápisu do rejstříku závodů u příslušné krajské odborové rady; přihlášku je závod povinen podat nejpozději do 7 dnů ode dne, kdy vznikl nebo kdy se stal závodem ve smyslu § 5 odst. 1.

(2) Závod, jeho právní nástupce nebo ten, kdo je pověřen likvidací závodu, je povinen odhlásit se na předepsaném tiskopise z rejstříku závodů nejpozději do 7 dnů ode dne zániku závodu nebo ode dne, kdy závod přestal být závodem ve smyslu § 5 odst. 1.

(3) Závod je dále povinen hlásit do 7 dnů každou změnu svého názvu, sídla, příslušnosti svých zaměstnanců k odborovému svazu, změnu dne, který je v závodě určen pro výplatu mzdy, popřípadě změnu oprávnění k plnění úkolů pro nemocenské pojištění.

(4) Zanedbá-li závod povinnosti stanovené v předchozích odstavcích, může mu krajská odborová rada předepsat platebním výměrem penále ve výši od 20 Kčs až do 200 Kčs.

§ 14

Evidence o zaměstnancích

(1) Evidence, kterou závod vede o zaměstnancích, slouží i nemocenskému pojištění a musí obsahovat také tyto údaje:

- a) jméno, příjmení a další osobní data zaměstnance a počátek, popřípadě konec jeho pracovního poměru,
- b) příjem zaměstnance za jednotlivá mzdová (výplatní) období a jednotlivé složky započitatelného výdělku pro stanovení peněžitých dávek nemocenského pojištění,
- c) jména a osobní data nezaopatřených dětí, na něž se zaměstnanci podle platných předpisů poskytují rodinné přídavky,
- d) údaje potřebné k určení délky nepřerušného zaměstnání v téměř podniku,
- e) dobu pracovní neschopnosti zaměstnance pro nemoc (úraz) nebo mateřství,
- f) dobu výkonu vojenské služby zaměstnance,
- g) vyplacené dávky nemocenského pojištění a povolení lázeňské péče,
- h) neomluvené pracovní dny (směny) zaměstnance,
- ch) záznam, zda zaměstnanec pobírá důchod, jaký druh důchodu a v jaké výši, a jiné údaje potřebné pro provádění důchodového zabezpečení.

(2) Zaměstnanec je povinen sdělit závodu údaje potřebné k vedení této evidence, popřípadě předložit o nich potřebné doklady.

(3) Bližší předpisy o evidenci zaměstnanců vydává Státní úřad statistický a ministerstvo financí v dohodě s Ústřední radou odborů a se zúčastněnými ústředními úřady.

§ 15

Účetní a statistická evidence

(1) Závod je povinen vést předepsanou účetní a statistickou evidenci o nemocenském pojištění.

(2) Závod je povinen předkládat ve stanovených lhůtách předepsané zúčtování o hos-

podání s prostředky nemocenského pojištění v závodě; podrobnosti stanoví Ústřední rada odborů.

(3) Pro vedení statistické evidence a předkládání statistických výkazů o nemocenském pojištění platí předpisy vydané Státním úřadem statistickým v dohodě s Ústřední radou odborů a ministerstvem zdravotnictví.

§ 16

Výplata dávek

(1) Dávky přiznané odborovým orgánem provádějícím nemocenské pojištění vyplácí závod. Závod je povinen vyplácet dávky pravidelně a včas, ve lhůtách a způsobem, jak je stanoví Ústřední rada odborů.

(2) Vedoucí závodu, popřípadě pracovník oprávněný k jeho zastupování, pozastaví výplatu dávky, byla-li přiznána v rozporu s platnými předpisy nebo v nesprávné výši a předloží věc k rozhodnutí závodnímu výboru. Neuzná-li závodní výbor stanovisko vedení závodu, předloží závod věc k posouzení krajské odborové radě. Její stanovisko je závazné pro závod i pro odborové orgány v závodě.

§ 17

Mzdový účetní

Běžné administrativní práce spojené s prováděním nemocenského pojištění v závodě vykonává mzdový účetní, popřípadě jiný zaměstnanec závodu s obdobnou působností (dále jen „mzdový účetní“). Mzdový účetní je povinen účastnit se jednání odborových orgánů, které v závodě rozhodují o dávkách; při jednání má hlas poradní. Místo mzdového účetního může se jednání účastnit s hlasem poradním vedoucí účtárny.

§ 18

Kontrolní oprávnění
odborových orgánů

(1) Závod je povinen zařídit, aby zmocněným zástupcům odborových orgánů provádějících a spravujících nemocenské pojištění byly v závodě kdykoli v pracovní době přístupny veškeré záznamy a doklady potřebné

ke zjištění správnosti výpočtů pojistného a výplaty dávek nemocenského pojištění a aby tito zástupci mohli konat šetření potřebná pro provádění pojištění a pro uplatňování nároků na náhradu vyplacených dávek a na náhradu škody.

(2) Zmocnění zástupci jsou povinni zachovávat státní, hospodářské a služební tajemství. Povinnost zachovávat tajemství trvá i po skončení zmocnění.

Část čtvrtá

Hospodaření s prostředky nemocenského pojištění

§ 19

Správa prostředků nemocenského pojištění

(1) Prostředky určené k provádění nemocenského pojištění spravují orgány Revolučního odborového hnutí odděleně od vlastního jmění Revolučního odborového hnutí.

(2) Závod vykazuje prostředky nemocenského pojištění odděleně od vlastních prostředků závodu.

(3) Prostředků nemocenského pojištění nelze použít k jiným účelům než k účelům nemocenského pojištění.

(4) Na hospodaření s prostředky nemocenského pojištění v odborových orgánech se vztahují předpisy platné pro rozpočtové organizace.

§ 20

Příjmy a výdaje nemocenského pojištění

(1) Příjmy nemocenského pojištění jsou:

- a) pojistné nemocenského pojištění (dále jen „pojistné“),
- b) přirážka k pojistnému (§ 27),
- c) penále pro nezaplacení pojistného (§ 28),
- d) penále pro nesplnění jiných povinností uložených závodům (§ 13 odst. 4, § 24 odst. 5, § 50 odst. 3),
- e) příjmy z nároků na náhradu vyplacených dávek proti zaměstnavatelům nebo jiným osobám,
- f) jiné příjmy (vrácené dávky apod.).

(2) Výdaje nemocenského pojištění jsou:

- a) výdaje na peněžité dávky nemocenského pojištění a na rodinné přídavky,
- b) úhrady státní zdravotní správě za poskytnutou lázeňskou péči,
- c) příspěvky na výběrovou rekreaci Revolučního odborového hnutí a na dětskou rekreaci Revolučního odborového hnutí,
- d) příspěvky na dietní stravování v nočních sanatoriích,
- e) příspěvky na náklady spojené s prováděním nemocenského pojištění v odborových orgánech mimo závody,
- f) jiné výdaje (náklady školení, instruktáží apod.).

§ 21

Pojistné

(1) Pojistné se určuje stanovenou sazbou z úhrnu mezd všech zaměstnanců téhož zaměstnavatele. Mzdou se rozumí mzda za práci podle předpisů o dani ze mzdy, pokud není přímo ze zákona od této daně osvobozena.

(2) Sazbu pojistného stanoví zákon, popřípadě předpisy podle něho vydané.

§ 22

Zaměstnavatel

(1) Pojistné platí zaměstnavatel.

(2) Pokud jde o úkoly zaměstnavatele vyplývající z předpisů o pojistném, rozumí se zaměstnavatelem závod ve smyslu § 5 odst. 1. Nemá-li závod podle organizačních předpisů, které pro něj platí, potřebná oprávnění, aby sám mohl plnit tyto úkoly, plní je za něj organizační složka, která je k tomu povolána podle příslušných předpisů; při tom pro tuto složku platí, co je jinak stanoveno pro závod.

§ 23

Splatnost pojistného

Pojistné se platí za jednotlivé kalendářní měsíce; je splatné v den, který je v závodě určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc. Není-li tento den určen, je pojistné splatné vždy prvního dne každého kalendářního měsíce za všechna výplatní období ukončená v předcházejícím měsíci.

Výpočet, vykazování a odvod pojistného**§ 24**

(1) Závod je povinen sám vypočítat pojistné za každý měsíc a vykázat je příslušné krajské odborové radě.

(2) Zároveň s pojistným je závod povinen vykázat krajské odborové radě dávky, které vyplatil za měsíc, jehož se výpočet týká, a dávky, které v tomto měsíci vyplatil dodatečně za období dřívější. Tyto dávky odečte od vykázaného pojistného; nelze však odčítat dávky vypočtené nesprávně vyšší částkou, dávky neprávem poskytnuté a dávky, jejichž výplata není doložena.

(3) Splatné pojistné nebo rozdíl, o který toto pojistné převyšuje vykázané dávky, odvádí závod krajské odborové radě bez vyměření.

(4) Krajská odborová rada předepíše závodu platebním výměrem pojistné, jestliže nebylo správně nebo vůbec vykázáno nebo jestliže byly neprávem odečteny dávky, které podle odstavce 2 nelze odečítat. Neposkytne-li závod podklady k tomu potřebné, může mu krajská odborová rada vyměřit pojistné podle dat obdobného závodu přibližně stejné velikosti.

(5) Nezašle-li závod řádně vyplněný výkaz pojistného a dávek ve stanovené lhůtě (§§ 25, 26), může mu krajská odborová rada předepsat platebním výměrem penále ve výši od 20 Kčs do 200 Kčs.

§ 25

(1) Je-li závod hospodářskou nebo rozpočtovou organizací, popřípadě její součástí, nebo je-li jinou organizací, pro niž platí obdobné předpisy o čerpání prostředků na mzdy nebo platy, odvádí pojistné a vybírá prostředky na výplatu dávek prostřednictvím peněžního ústavu a jeho prostřednictvím předkládá také krajské odborové radě výkaz pojistného a dávek. Úhrady na pojistné a dávky mají povahu úhrad na mzdy a platy.

(2) Peněžní ústav neuvolní prostředky na výplatu mezd a platů, neobdrží-li zároveň při jejich výběru výkaz pojistného a dávek. Je-li vykázané pojistné vyšší než vykázané dávky,

připojí závod k výkazu realizovatelný příkaz k úhradě rozdílu ve prospěch krajské odborové rady. Jsou-li však dávky vyšší než pojistné, připojí závod příkaz, jímž si vybere částku tohoto rozdílu z účtu krajské odborové rady.

§ 26

Závod, který nepatří mezi organizace uvedené v § 25 odst. 1, je povinen předložit krajské odborové radě výkaz pojistného a dávek do 8 dnů ode dne splatnosti pojistného. Je-li vykázané pojistné vyšší než vykázané dávky, uhradí závod krajské odborové radě v téže lhůtě rozdíl. Jsou-li však dávky vyšší než pojistné, poukáže krajská odborová rada závodu rozdíl do 8 dnů ode dne doručení výkazu.

§ 27**Přirážka k pojistnému**

(1) Nevyhovuje-li zařízení závodu podle pravomocného rozhodnutí orgánu inspekce práce nebo orgánu odborného technického dozoru předpisům o bezpečnosti při práci nebo podle pravomocného rozhodnutí orgánu státní zdravotní správy předpisům zdravotnickým, může být k pojistnému předepsána přirážka až do 50 % jeho sazby, a to po dobu trvání závad.

(2) Přirážka se platí od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž došlo k rozhodnutí o závadě. Byla-li stanovena lhůta k odstranění závad, platí se přirážka od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž lhůta bezvýsledně prošla.

(3) O přirážce k pojistnému rozhoduje po projednání s příslušným krajským výborem odborového svazu krajská odborová rada. Jinak platí o přirážce obdobné předpisy o pojistném.

§ 28**Penále pro nezaplacení pojistného**

Nezaplatí-li závod splatné pojistné nebo rozdíl mezi vykázaným pojistným a vykázanými dávkami do 8 dnů ode dne splatnosti, je povinen platit penále ve výši 0,05 % za

každý den prodlení ode dne splatnosti, nejméně však celkem částku 10 Kčs; toto penále je závod povinen platit také, bylo-li pojistné předepsáno platebním výměrem.

§ 29

V ý k a z n e d o p l a t k ů p o j i s t n ě h o

Pohledávky na pojistném a na penále může krajská odborová rada vykázat závodu výkazem nedoplatků pojistného.

§ 30

V y k o n a t e l n o s t

Platební výměr na pohledávky podle předchozích ustanovení je vykonatelný bez zřetele na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů; výkaz nedoplatků pojistného je vykonatelný, jakmile byl doručen. Doložku vykonatelnosti připojí krajská odborová rada.

V y m á h á n í p o j i s t n ě h o

§ 31

(1) Vykonatelný platební výměr nebo vykonatelný výkaz nedoplatků pojistného je pravomocným dokladem pro vydání příkazu k vybraní.

(2) Podle příkazu k vybrání vydaného krajskou odborovou radou převede peněžní ústav z účtu závodu na účet krajské odborové rady prostředky k úhradě nezaplaceného pojistného a penále až do výše doložené vykonatelným platebním výměrem nebo vykonatelným výkazem nedoplatků pojistného. Úhrada se provede podle předpisů o příkazech k vybrání; úhrada nezaplaceného pojistného má při tom povahu úhrady na mzdy a platy.

§ 32

Na základě vykonatelného platebního výměru nebo vykonatelného výkazu nedoplatků pojistného lze nezaplacené pojistné s příslušenstvím a penále vymáhat soudní nebo správní exekucí.

§ 33

P r o m l č e n í p o j i s t n ě h o

(1) Právo vyměřit pojistné se promlčuje v 5 letech ode dne splatnosti.

(2) Nepřihlásil-li se závod vůbec k zápisu do rejstříku závodů, promlčuje se právo vyměřit pojistné v 10 letech.

(3) Právo vymáhat pojistné se promlčuje v 5 letech nebo jde-li o případ uvedený v odstavci 2, v 10 letech ode dne splatnosti; bylo-li pojistné vyměřeno, promlčuje se toto právo v 5 letech ode dne, kdy závod byl vyrozuměn o jeho vyměření.

(4) Byl-li proveden úkon, který směřuje ke zjištění výše pojistného, k jeho vyměření nebo vymáhání, počne nová promlčecí doba ode dne, kdy se závod o tom dověděl.

(5) Ustanovení předcházejících odstavců platí obdobně také o penále.

§ 34

V r á c e n í p o j i s t n ě h o

Pojistné nebo penále zaplacené bez právního důvodu se vrátí bez úroků, bude-li požadováno nazpět do 3 let po uplynutí kalendářního roku, v němž bylo zaplacené, pokud závod nemá jiného splatného závazku z provádění nemocenského pojištění. Náklady na dávky mezitím již poskytnuté se od tohoto pojistného odečtou.

Č á s t p á t á

Ř í z e n í v e v ě c e c h n e m o c e n s k ě h o p o j i š t ě n í

Oddíl první

Ř í z e n í v e v ě c e c h d á v k o v ý c h

§ 35

P ř e d m ě t d á v k o v ě h o ř í z e n í

(1) Podle ustanovení tohoto opatření a podle předpisů o dávkách nemocenského pojištění rozhodují odborové orgány v závodě (§ 7) a vyšší odborové orgány

a) o peněžitých dávkách nemocenského pojištění,

b) o rodinných přídavcích

(dále jen „dávky“).

(2) Podle zvláštních předpisů rozhodují odborové orgány v závodě o lázeňské péči, o výběrové rekreaci Revolučního odborového hnutí a o dětské rekreaci Revolučního odborového hnutí.

(3) Rozhodování o tom, zda je zaměstnanec neschopen práce, přísluší orgánům státní zdravotní správy a platí pro ně zvláštní předpisy.

§ 36

Uplatnění nároku

(1) Nárok na dávky se uplatňuje u pracovníka určeného závodem, zpravidla u příslušného mzdového účetního.

(2) Zaměstnanec je oprávněn uplatnit nárok na dávky pro sebe i své rodinné příslušníky. Rodinný příslušník, popřípadě jiný oprávněný může sám uplatnit nárok na dávky, které mu podle předpisů o dávkách přímo náleží.

(3) Podrobnosti o tom, jak se uplatňuje nárok na dávky, stanoví předpisy o dávkách.

Rozhodování v závodě

§ 37

Odborový orgán v závodě rozhoduje o přiřazení nebo nepřiznání dávky, o zvýšení, snížení nebo odnětí dávky, o změně nebo zastavení výplaty dávky, jakož i o povinnosti zaměstnance, popřípadě jiného příjemce dávky vrátit přeplatek na dávkách.

§ 38

(1) Přiřadí-li odborový orgán v závodě dávku, poskytne se dávka a rozhodnutí se žadateli neoznamuje.

(2) Nepřiřadí-li se dávka vůbec nebo v žádaném rozsahu, jestliže se dávka odejme anebo jestliže se sníží její výše nebo zastaví její výplata, vyrozumí o tom předseda odborového orgánu, který o dávce rozhodl, popřípadě jeho pověřený člen žadatele a výslovně jej upozorní, že může žádat do 15 dnů o písemné rozhodnutí. Požádá-li žadatel o vydání písemného rozhodnutí, musí mu být doručeno nejpozději do 7 dnů ode dne, kdy o ně požádal.

(3) Rozhodnutí o povinnosti vrátit neprávem poskytnuté nebo přeplacené dávky se vydává vždy písemně.

(4) Písemné rozhodnutí musí obsahovat označení orgánu, který je vydal, rozhodovací výrok, jeho stručné odůvodnění, datum vydání a poučení o odvolání.

Opravné řízení

§ 39

(1) Zaměstnanec se může odvolat proti písemnému rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o dávce pro něho nebo pro jeho rodinné příslušníky; totéž platí i pro rozhodnutí o vrácení dávky.

(2) Odvolat se může rovněž rodinný příslušník zaměstnance nebo jiný oprávněný, jde-li o nárok na dávku, který může sám uplatnit.

(3) Odvolání se podává do 15 dnů ode dne doručení písemného rozhodnutí u orgánu, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje. Odvolání není podáno opožděně, jestliže bylo podáno po uplynutí této lhůty jen proto, že poučení bylo nesprávné, nebo jestliže bylo podáno ve lhůtě u nepřislušného orgánu.

(4) Odvolání podané proti rozhodnutí, jímž byla dávka odňata nebo snížena nebo jímž byla zastavena její výplata, nemá odkladný účinek.

§ 40

(1) Rozhodla-li komise národního pojištění nebo dílenská komise národního pojištění, popřípadě dílenský výbor, předloží odvolání závodnímu výboru. Závodní výbor může odvolání sám vyhovět. Jestliže mu nevyhoví v plném rozsahu do 15 dnů, předloží je neprodleně příslušnému krajskému výboru odborového svazu (§ 8).

(2) Rozhodl-li přímo závodní výbor, předloží odvolání, pokud mu sám v plném rozsahu do 15 dnů nevyhoví, neprodleně příslušnému krajskému výboru odborového svazu.

(3) Krajský výbor odborového svazu odvolání projedná a rozhodne o něm.

(4) Je-li závodní výbor v některém závodě řízen přímo ústředním (slovenským) výborem odborového svazu, předloží se odvolání příslušné krajské odborové radě; její rozhodnutí je konečné.

§ 41

Proti rozhodnutí krajského výboru odborového svazu lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení další odvolání ke krajské odborové

radě příslušné pro závod, v němž odborový orgán rozhodl o dávce. Rozhodnutí krajské odborové rady je konečné.

§ 42

Rozhodnutí o odvolání se vydává písemně. Ustanovení § 38 odst. 4 platí obdobně.

Oddíl druhý

Řízení v jiných věcech než dávkových

§ 43

Rozhodování krajské odborové rady

(1) O vzniku, trvání nebo zániku pojištění (pojistného poměru), o druhu pojistného poměru a o jiných otázkách pojistného poměru rozhoduje ve sporných případech krajská odborová rada. Krajská odborová rada rozhoduje také o pojistném, o přirážce k pojistnému, o penále, o jiných povinnostech závodu a o dalších věcech nemocenského pojištění, v nichž nejde o některou dávku.

(2) Rozhodnutí o věcech uvedených v odstavci 1 vydává krajská odborová rada písemně. Musí obsahovat označení orgánu, který je vydal, rozhodovací výrok, jeho stručné odůvodnění, datum vydání a poučení o opravném prostředku.

§ 44

Opravné řízení

Proti rozhodnutí krajské odborové rady v jiných věcech než dávkových lze počat opravný prostředek k soudu. O příslušnosti a řízení platí ustanovení občanského soudního řádu o věcech národního pojištění s tím, že příslušným je soud, v jehož obvodu je sídlo krajské odborové rady, která vydala rozhodnutí.

Oddíl třetí

Společná ustanovení o řízení

§ 45

Všeobecné zásady řízení

(1) O způsobu jednání a usnášení odborových orgánů ve věcech nemocenského pojiš-

tění platí organizační směrnice Revolučního odborového hnutí.

(2) Z účasti na rozhodování v odborovém orgánu je vyloučen účastník řízení a osoby jemu blízké. V opravném řízení je z účasti na rozhodování vyloučen také ten, kdo se v téže věci účastnil již dříve rozhodování.

(3) Účastník řízení má být před rozhodnutím zpravidla slyšen.

(4) Odborové orgány jednají bez zbytečných formalit. Přitom všestranně dbají, aby byl co nejuplněji a nejučelněji zjištěn skutečný stav věci, aby bylo rozhodováno rychle a aby spravedlivým rozhodováním byla upevňována socialistická zákonnost.

(5) Rozhodnutí musí být jasné a určité a musí odpovídat zjištěnému skutkovému stavu a platným předpisům.

§ 46

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

(1) Rozhodnutí odborového orgánu ve věcech nemocenského pojištění nabývá právní moci, jestliže je již nelze napadnout opravným prostředkem.

(2) O vykonatelnosti platebního výměru a výkazu nedoplatků pojistného platí ustanovení § 30. Ostatní rozhodnutí odborových orgánů ve věcech nemocenského pojištění jsou vykonatelná, nabyly-li právní moci.

§ 47

Způsobnost k jednání před soudem

(1) Pokud zvláštní předpisy nebo Ústřední rada odborů v určitém případě nestanoví jinak, je ve věcech nemocenského pojištění za Revoluční odborové hnutí účastníkem před soudem příslušná krajská odborová rada.

(2) Krajská odborová rada je také oprávněna vlastním jménem vymáhat pojistné, přirážku k pojistnému, penále, jakož i náhrady škody a náhrady vyplacených dávek proti závodům nebo jiným osobám.

Část šestá

Provádění nemocenského
pojištění zaměstnanců malých
závodů

§ 48

Platnost předpisů

Pro provádění nemocenského pojištění zaměstnanců malých závodů platí ustanovení tohoto opatření s odchylkami určenými v této části. Neplatí však pro ně ustanovení §§ 7 až 9, § 12 odst. 1 až 4, § 13 a §§ 15 až 17.

§ 49

Krajská odborová rada

Krajská odborová rada plní při provádění nemocenského pojištění zaměstnanců malých závodů přiměřeně podle jeho potřeb také úkoly, které jinak mají při provádění pojištění odborové orgány v závodě a vyšší orgány odborového svazu, jakož i úkoly, které při tom mají závody.

§ 50

Ohlášky k pojištění

(1) Malý závod nepodává přihlášky, ohlášky a hlášení změn do rejstříku závodů.

(2) Malý závod je povinen přihlásit u krajské odborové rady na předepsaném tiskopise zaměstnance k pojištění do 7 dnů ode dne vstupu do zaměstnání a uvést na přihlášce, pokud je ke vzniku pracovního poměru předepsán souhlas výkonného orgánu národního výboru, data o udělení tohoto souhlasu. Rovněž je povinen odhlásit u krajské odborové rady zaměstnance, s nímž byl rozvázán pracovní poměr nebo který byl přemístěn do jiného závodu (malého závodu), a to do 7 dnů ode dne rozvázání pracovního poměru nebo přemístění.

(3) Nepřihlásí-li nebo neodhlásí-li malý závod zaměstnance ve lhůtě stanovené v předchozím odstavci, může krajská odborová rada uložit malému závodu penále ve výši od 10 Kčs až do 1000 Kčs.

§ 51

Pojistné

(1) Pro výpočet, vykazování a odvod pojistného za zaměstnance malých závodů neplatí

ustanovení o odčítání dávek od pojistného. Malý závod předkládá krajské odborové radě výkaz pojistného a odvádí jí celé splatné pojistné.

(2) Nepřihlásil-li malý závod zaměstnance k pojištění, promlčuje se právo vyměřit pojistné v 10 letech ode dne splatnosti.

(3) Jinak platí o pojistném za zaměstnance malých závodů přiměřeně ustanovení §§ 21 až 34.

§ 52

Malé závody soukromého
sektoru

(1) V soukromém hospodářství má povinnosti uložené malému závodu zaměstnavatel, a je-li zaměstnavatelů několik, každý z nich.

(2) Za pojistné a penále, které dluží zaměstnavatel a které se staly splatnými v době trvání společné domácnosti, ručí manžel zaměstnavatele.

(3) Pojistné s příslušenstvím a penále, vykázané soudní nebo správní exekucí, mají v exekučním řízení pořadí pohledávek státu na veřejných dávkách.

§ 53

Řízení ve věcech nemocenského
pojištění zaměstnanců malých
závodů

Pro řízení ve věcech nemocenského pojištění zaměstnanců malých závodů platí přiměřeně ustanovení části páté s těmito odchylkami:

1. Nárok na dávky se uplatňuje u krajské odborové rady (krajské správy nemocenského pojištění).

2. V dávkových věcech rozhoduje dávková komise, kterou zřizuje krajská odborová rada podle směrnic Ústřední rady odborů.

3. O odvolání proti rozhodnutí dávkové komise v dávkové věci rozhoduje krajská odborová rada; její rozhodnutí je konečné.

§ 54

Ustanovení této části platí přiměřeně pro provádění nemocenského pojištění osob, u nichž není dána příslušnost odborového orgánu v žádném závodě ani příslušnost krajské odborové rady podle sídla malého závodu. Příslušná je zde krajská odborová rada, v jejímž obvodu je bydliště takové osoby.

Část sedmá

Ustanovení společná,
přechodná a závěrečná

§ 55

Při exekuci na dávky, pokud je podle povahy věci přípustná, se u zaměstnanců závodů (§ 5 odst. 1) za podlužníka považuje závod.

§ 56

Ustanovení platných předpisů, podle kterých dřívější nositelé nemocenského pojištění nebyli povinni platit daně, dávky a poplatky, platí pro Revoluční odborové hnutí a jeho orgány, pokud spravují a provádějí nemocenského pojištění.

§ 57

(1) Ústřední rada odborů vydá vyhláškou v Úředním listě podrobnější předpisy

- a) v dohodě s ministerstvem financí o rejstříku závodů, o pojistném, o přirážce k pojistnému, o penále a o vybírání prostředků na výplatu dávek nemocenského pojištění v závodech,
- b) o řízení a rozhodování v dávkových věcech nemocenského pojištění.

(2) Ústřední rada odborů může upravovat podrobnosti organizace a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců, zvláště podrobnosti o působnosti odborových orgánů.

(3) Ústřední rada odborů může v odůvodněných případech stanovit pro organizaci a

provádění nemocenského pojištění některých skupin pracovníků odchylky od tohoto opatření.

§ 58

Oprávnění a úkoly, které podle jiných předpisů náleží ve věcech nemocenského pojištění ústředním výborům odborových svazů a které neodpovídají jejich působnosti, jak je vymezena v tomto opatření, přecházejí dnem 1. ledna 1959 na krajské odborové rady; celostátní úpravy provádí Ústřední rada odborů po projednání s ústředním výborem příslušného odborového svazu.

§ 59

(1) Ve věcech nemocenského pojištění, v nichž bylo řízení zahájeno před 1. lednem 1959, přechází další řízení a rozhodování dnem 1. ledna 1959 na orgány příslušné podle tohoto opatření. Do řízení vedených ve věcech nemocenského pojištění před soudy vstupují od 1. ledna 1959 místo ústředních výborů odborových svazů příslušné krajské odborové rady.

(2) Rozhodnutí a úpravy provedené ve shodě s ustanoveními tohoto opatření před 1. lednem 1959 se považují za provedené podle tohoto opatření.

§ 60

Zrušuje se opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců uveřejněné vyhláškou předsedy vlády č. 100/1953 Sb., ve znění vyhlášky č. 65/1955 Sb.; rovněž se zrušují předpisy podle něho vydané, pokud odporují úpravě obsažené v předcházejících ustanoveních.

§ 61

Toto opatření nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1959.

Předseda Ústřední rady odborů:

Zupka v. r.